

บทคัดย่อ

เป้าหมายของโครงการเพื่อได้แนวทางการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อการจัดการด้านเศรษฐกิจชุมชน โดยมีการออกแบบเครื่องมือการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับชุมชนและวิเคราะห์ศักยภาพการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจของชุมชน วิธีการดำเนินงานอาศัยเครือข่ายชุมชนใน 4 จังหวัดนำร่อง คือ พิษณุโลก ชัยนาท กาฬสินธุ์ และนครศรีธรรมราช และใช้แบบสำรวจเศรษฐกิจชุมชนและการจัดเวทีเรียนรู้เป็นอุปกรณ์การศึกษา แบบสำรวจเศรษฐกิจชุมชนซึ่งตัวแทนชุมชนได้รวบรวมไว้แล้ว เป็นเครื่องมือชิ้นแรกเพื่อการเรียนรู้ความสำคัญของข้อมูลที่ถูกต้องและสมบูรณ์ การออกแบบเครื่องมือเพื่อใช้กับข้อมูลชุดนี้อาศัยหลักทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ ซึ่งทำให้ได้เครื่องมือการเรียนรู้จำนวน 6 ชุด คณะวิจัยได้เก็บข้อมูลเพิ่มเติมในด้านการผลิตของพืชหลักเพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิต วัตถุประสงค์การผลิต และได้เครื่องมืออีก 1 ชุด พร้อมกันนี้ได้สร้างเครื่องมือเพิ่มเติมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลบัญชีครัวเรือน และปรับปรุงแผนแม่บทชุมชน รวมทั้งสร้างเครื่องมือสำหรับข้อมูลแผนชุมชน ซึ่งทำให้ได้เครื่องมือเพิ่มขึ้นจำนวน 2 ชุด

จากการวิเคราะห์สังเคราะห์ผลการเรียนรู้จากเครื่องมือ 7 ชุดแรก พบว่าชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลอย่างยิ่ง และให้ความสนใจเรียนรู้การวิเคราะห์ผลผลิต ต้นทุนและผลตอบแทนมากที่สุด หัวข้อที่สนใจและเห็นประโยชน์แตกต่างกันตามบทบาทหน้าที่ของผู้เรียนในสังคม เนื่องจากความรู้ด้านเศรษฐกิจชุมชนมีลักษณะเป็นนามธรรมสูง ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าผลการวิเคราะห์แบบจำลอง Tobit พบว่าระดับความเข้มแข็งของชุมชน อายุของผู้เรียนและบทบาทในชุมชนมีผลต่อความเข้าใจของการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โครงการได้เสนอแนะแนวทางในการขยายผลการเรียนรู้ในวงกว้าง ในด้านสาระการเรียนรู้การจัดการหลักสูตรเศรษฐกิจชุมชนควรคำนึงถึงศักยภาพและความสนใจเฉพาะหน้าของชุมชน ออกแบบให้เกิดการเรียนรู้จากข้อบกพร่องของข้อมูลและเครื่องมือ ในด้านการบริหารควรมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้อย่างถาวร โดยให้ สกว. สกอ. ร่วมกับจังหวัดที่สนใจดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการสร้างวิทยากรท้องถิ่นและสถาบันการศึกษาเป็นพี่เลี้ยง และใช้แผนชุมชนเป็นเครื่องมือขยายผลทั้งประเทศ

Abstract

The goal of the project is to create learning communities for economic management by using appropriately designed learning tools and analysis of self-reliance and economic potential of the community. The study involves a networking community in the four pilot provinces: Phitsanulok, Chainat, Kalasin, and Nakhon Si Thammarat. The methods used in the study are local-economic surveys and construction of learning-encouraging stages. The survey questionnaires prepared by local representatives are the first tool which allows the community to learn the importance of correctness and completeness of data. Based on Economic thoughts, six learning tools were created. With the data collection of major-plant production, production-efficiency analysis and output-gap measurement, another set of tool is obtained. Moreover, two additional tools are constructed: one is to be used for household accounting and improvement of local master plan; and the other is for management of data in local plan.

The analysis and synthesis of the results from the first 7 tools show that the community recognizes the importance of the data extremely well. Also, they pay attention to learn how to analyze the output, cost and benefit the most. The topics of interest and benefits vary according to the roles of learning in the society. Since the knowledge of local economic is highly abstract, the Tobit model analysis reveals that the strength of the community, age of the students and the community role is significantly influencing the understanding of learning.

The study, therefore, proposes to extend the learning in a wide range. The learning and management courses should be taken into account for local economic potential and the immediate interests of the community and should be designed to facilitate learning because of the deficiencies of the information and tools. For administration, permanent networking should be created through continuing cooperation among TRF, MUA, and the provinces. Local speakers and educational institute as mentors together with community plan should be considered as effective tools nationwide.